

ШТО МОЖНА ПДЧАС РАМОНТУ

5

СПАДЧЫНА АРХІТЭКТАРА ШАБУНЕЎСКАГА

6

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

10 ЛІПЕНЯ 2018 г. АЎТОРАК № 129 (28745)

ЗВЯЗДА

У ТРАДЫЦЫЯХ МАЛОЙ РАДЗІМЫ

Чым запомніўся рэспубліканскі фестываль «Купалле-2018» у Александрыі

У святачых графік Купалля свае характэрны ўнеслі дождж і працоўная субота. Але аматарам адпачыць на прыродзе гэта не перашкодна. Асабліва шматлюдна было ў суботу вечарам, калі адбыўся гала-канцэрт і феерверк. Народ ехаў з дзецьмі, шмат хто цэлым сем'ямі.

Па павярджэннях, свята ў Александрыі наведала 85 тысяч гасцей.

Сувязь з роднай зямлёй

Галоўны святачын гала-канцэрт «Малая радзіма» прыйшлося адклісаць амаль на годзіну. За 10 хвілін да яго пачату пачаўся моцны дождж з навальніцай, а глядзельная зала, як вядома, знаходзіцца пад адкрытым небам. Як толькі надвор'е супакоілася, глядзельнікі занялі свае месцы. Прадэнт краіны Александр Лукашэнка, які традыцыйна адкрывае купальскае дзеянне, прыняў, што Купалле ў яго асаблівае свята.

— Менавіта ў гэты дзень, у гэтую ноч мы асабліва адчуваем саркаўную сувязь з роднай зямлёй, продкамі і адно з адным. Таму так хочацца вырвацца з гарадскога жыцця і стаць бліжэй да прыроды — у прыгажосці і жыватворнай сілы, набрацца добрай энергіі сонца, дажджу, удыхнуць водары травы і лесу, атрымаць асалоду ад прахалоды рэк і азёр, — адзначыў кіраўнік Беларуса.

— З вялікім хваляваннем, пацудзім радасці і гордасці я прывітаю на сваю малую радзіму, — надзяліўся настроем з гледчымі Александр Лукашэнка перад тым, як заняць сваё месца ў глядзельнай зале. — Для мяне гэты краіны будзе асабліва. Але такі важны і дарогі сэрцу, як любы іншы куток май Беларуса — дзівоўна, прыгожы, з добрым, працавітым, гаспацінным і царлівым народам. І як бы ні склаўся наш лёс, куды б нас ні закінула, нам жыццёва неабходна вяртацца да вытокаў. Туды, дзе пейзажы ажываюць сюжэтамі з дзяцінства і юнацтва, дзе глыбока пшунчаным карані радвога дрэва. Хіля нават і ў думках, але мы павінны

трымацца за гэты маленькі свет, адкуль пачаўся наш шлях у вялікае жыццё. Гэты свет і ёсць наша папараць-кветка. У ім і знаходзім мы сваю сілу, апору і шчасце. Ён наш абарот.

З вялікай фестывальнай сцэны сваё мастацтва дарылі вядомыя выканаўцы і калектывы — салісты ансамбля «Сіняя птушка», Іван Вабышэвіч, Сяргей Трафімаў, Алена Ляваскія, Віктарыя Коха, эскандрыччын турт «Лісцятыя багатыні», іншыя айтчаньны, рэісіжкі і ўкраінскія артысты. У аснову сюжэта лягла гісторыя эстраднай суперзоркі, які па волі выпадку аказався на сваёй малой радзіме — у невялікай беларускай вёсцы. Тут ён сустраў людзей, якія былі дарагія ім у дзяцінстве. Купальскае відэошча адначасова транспіравалася на некалькіх сцягловых экранях. Падчас прадстаўлення сын Прэзідэнта Мікалай Лукашэнка сыграў на фарцінале «Вяртанне да спадчыны» — твор беларускага кампазітара Валерыя Заварышына. Завершыўся канцэрт святчым

феерверкам. Частка моладзі засталася на дыскатэку, а хто хацеў паехаць далей — скарыстаўся чыгуначным транспартам. Рух чыгніковай мясцовай рэгіянальнай ліній быў скарыстаны з уплывам затрымаў канцэрт.

Можна было купіць нават трактар

Упершыню на фестываль была арганізаваная выстаўка беларускай сельскагаспадарчай тэхнікі. І малая, і даросляў з задавальненнем фатаграфаваліся на фоне білішчых з беларускім арнамантам трактару і аргэтару.

Выставачны рад пачынаўся з зусім маленькіх «экспанатаў».

— Гэта наша міні-тэхніка, а 112-ы трактар — адна з навінак прадпрыемства — ён больш дасканалы, у ім устаноўлена гідрааб'ёмнае рулявое кіраванне, колы вышыэйшы і ёсць яшчэ шмат іншых прывемных якасцяў. Падыходзіць для работы на

градах ад 5—10 сотак да 2—3 гектараў. Шматфункцыянальны, можа выкарыстоўвацца як камунальны трактар, у рэкламавую прадукцыю Смаргонскага аргэтарнага заводу яго супрацоўнік Павел Шульжыцкі.

А вось трактар Беларуса 320.4 Бабруйскага заводу дэталяў і трактарных аргэтару, назвуна, ёсць у кожным калгасе.

— Іх вылучана больш за 10 тысяч, самая хадзавая мадэль, актыўна выкарыстоўваецца на фермах, — удакладняў прадстаўнік прадпрыемства. — Непарасадна ў ААТ «Александрыйскае» працуе калія 20 нашых трактароў. Мы 9 гадоў на рынку, і нас добра ведаюць у Беларусі і за яе межамі. Калія 50—60% нашай тэхнікі ідзе на Расію, 30% — застаецца ў Беларусі, астатня 10% адрпаўляюцца ў краіны блізкага і далёкага замежжа. Адна з нашых інавацый навінак скара раўна адправілася на Мадэраскар, Пастаўляем трактары і ў Паўднёвую Амерыку.

Адных толькі аб'ектаў гандлю і грамадскага харчавання мелася на Купаллі ў Александрыі больш за 130. Працягліся гандлёвыя галівы складала калія кіламетра. Шашылькі, кеас, прахаладзільныя напоі, кандытарскія вырабы — усе гэта было за патрабавана. Акрамя гэтага можна было прадукутаваць літоўскія і ўкраінскія стравы. Гандлёвыя пункты ад гэтых краін таксама працавалі на фестывалі.

Мідовыя спраў майстры Алесей і Галіна Ермаковы з вёскі Ражыкі Славяградскага раёна адправілі сваю сядзібу, дзе з 2017 года працуе музей «Палінае царства». У якасці экспазіцыяна лекавага сродку сужыцця прапанавалі пропанлінае салодку.

— Шмат хто не ведае пра гэты цудоўныя існы сродак наогул нічога, — дзялілася скаротам Галіна. — Пчолы велімі не любяць скразніку, і мы накрываем рамкі палатонам, а наскоўваем закладваем у ім усё да адной дзірчкі пропанлінае. Пра прастуду нагарываем гэты ліст над парай і прыкладваем да грудей. Атрымаецца эфект гарчычкі.

■ Самыя

Мёрскі раён: самы экалагічна чысты

«ГЭТА — ВАША ЗЯМЛЯ, І НЯМА ЛЕПШАЙ ЗА ЯЕ»

У сярэднім верасні ў Мёры прылядзкі калія дзевяць тысяч гасцей — на фестываль «Жураві і журавіны». Мінчане ўстаюць а пятай раніцы, каб паспець наведаць сялянскія падворкі з непатурынымі мясцовымі стравамі, і, вядома, каб купіць журавіны — яны тут і ў гэты дзень самыя танныя ў краіне. Але найбольш дзіўнае — гэта шэрыя журавы. Іх на мясцовых балотах у верасні збіраецца больш за чатыры тысячы, а яшчэ — дзясцікі тысяч гусей розных відаў. Птушкі сіпюцца некалькі тыдняў, каб потым ляцець у вырай. Апошні влікі прыльняе перад доўгай і небеспэчнай дарогай. Госці фестывалю маюць магчымасць убачыць гэты тлушчын суд. І тая, хто прыязджае сюды ўпершыню, абавязкова потым плянуюць наступныя паездкі. Бо гэта сапраўды найпрыгажэйшая і незвычайная мясціна нашай краіны. Пра тое, што акрамя ўнікальнай прыроды мае раён, — наша размова са старэйшай Мёрскага райвыканкама Ігарам КУВІНІЦОВЫМ.

СТАР. 5

■ Адкрытая эканоміка

ІНДУСТРЫЯ ПАСЛУГ ПА-БЕЛАРУСКУ

Як працаць на замежны рынак тое, што нельга адчуць навобмацак?

Геаграфічная дыверсіфікацыя і развіццё рынку паслуг — сёння асноўныя задачы для айчынскага экспарту. Актуальны дзеянні ў гэтым напрамку надаюць на пасяджэнні Прэзідыума Саўміна тарававаў прэм'ер-міністр Андрэй Кабякоў, адзначаючы істотны патаўняцкі гандлю паслугамі. Нацыянальная праграма падтрымкі і развіццё экспарту Беларуса на паўгоддзе ўстанавіла, што ў 2018-м паслугі ў агульным аб'ёме павінны склаўся не менш за 23% (у 2017 годзе — 21,4%). Як беларускаму рынку паслуг разварнуцца на поўную моц, каб з рангу тых, хто падае надзею, выйсці ў шэраг лідароў экспертных паціўці?

Паслуга за паслугу

У экспарте паслуг у параўнанні з гандлем таварамі ёсць шэраг пераваг. Па-першае, не ўдзяляюцца ўвага транспартным выдаткам (ці яны ўвогуле адсутнічаюць). Па-другое, паслугі патрабуюць менш знешняга фінансавання. «Экспарт паслуг» з'яўляецца менш уразлівым да знешніх шокаў. Калі ў ЗША ў 2009 годзе быў крызіс, экспарт і імпорт тавараў прасеў на 30%, а паслуг — нават на 7% не знізіўся. Адзначу, што паслугі менш эластычныя да знеш-

няга попыту. Калі раптам у свеце попыт знізіцца, ВВП у краіне-партнёры ўпадзе, то экспарт тавараў значна паменшыцца ў параўнанні з паслугамі. Да таго ж экспарт паслуг расце больш дынамічна, чым экспарт тавараў. Са стратэгічнага пункту погляду спецыялізаваны на паслугах выгада, — кажа Юлія ВАШКЕВІЧ, выкладчыца кафедры сусветнай эканомікі Беларускага дзяржаўнага эканамічнага ўніверсітэта.

Разумоўць і адчуваць на ўласных даходах гэтую выгаду і прадпрыемства. Пра прамежкавыя вынікі (студзень — красавік) гэтага года экспарт паслуг склаў больш за \$2,6 мільярд, пры тым сальда — \$1,1 мільярд. Лічыбы прывешчаюць аб'ёмы такога ж перыяду ў 2017-м. Тады экспарт спыніўся на \$2,2 мільярд пры сальда ў \$934 мільёны. У лідары ўжо шмат год «класічная» тройка галін — транспарт, будаўніцтва і камп'ютарная паслугі.

— Лёва 23% для экспарту паслуг, якую агучылі на пасяджэнні Саўміна ў красавіку, адноснаўраўне сярэдняму структурным сусветным судносна гандлю таварамі і паслугамі — 20% да 80%. Гэта розніца лёва для нашай эканомікі. Магчыма, яна з'яўляецца незвычайнай, таму што ў структуры нашага ВВП паслугі займаюць прыкладна 50%. На фоне іншых краін гэта не вельмі многа. Напрыклад, у Еўрапейскім саюзе паслугі складаюць 2/3 ВВП, — падкрэслівае Юлія Вашкевіч.

На шляху з «варагу ў грэкі»

З-за свайго геапалітычнага становішча Беларуса адчувае на сабе значны ўплыў розных эканамічных, палітычных і ваенна-стратэгічных фактараў. Разам з тым геаграфічнае размяшчэнне на пераходных транспартных камунікацыйна-дыпамаге выгада яго выкарыстоўваць для эканамічнага развіцця.

СТАР. 2

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

САМІТ ЕС — ЯПОНІЯ ПЕРАСЛЁЗІ 3-ЗА ПІЎНАЎ

Саміт Еўрасаюза і Японіі, які мусіў адбыцца 11 ліпеня ў Бруселі, перанесены на 17 ліпеня ў Токіа ў сувязі са шматлікімі чалавечымі ахварамі і маштабнымі разбурэннямі, выкліканымі паводамі і апоўзнямі ў захадных раёнах краіны. Пра гэта паведаміў афіцыйны прадстаўнік Еўрасаюза Маргарыта Сіхас.

Раней у панядзелак стала вядома, што прэм'ер-міністр Японіі Сіндза Абэ адкліч паездку ў краіны Еўропы і Афрыкі, якая была запланавана на гэты тыдзень, з-за складанай сітуацыі з півнямі ў краіне. Пра гэта абвясціў сам кіраўнік кабінета, права ў Пэн. Як пачушы, што адмяняе паездку за мяжу, «каб накіраваць усё намаганні на барацьбу са стыхійным бедствам».

Па апошніх звестках, ахварамі півняў дажджы і апоўзняў на захадзе Японіі сталі прынамсі 105 чалавек, яшчэ калія 80 ліцаў зніклі бы без вестак.

МАРЫН ЛЕ ПЕН ЗАЯВІЛА, ШТО ЯЕ ПАРТЫЯ Ў ЖНІЎНІ МОЖА ЗАКРЫЦЦА 3-ЗА АРШЫТУ СРОДКАЎ

Французская апазіцыйная партыя «Нацыянальнае аб'яднанне» (былы «Нацыянальны фронт») ужо ў жніўні сьветла можа спыніць сваё існаванне з-за рашэння французскага суда наклаўці аршыт на дзяржаўтацый, якія выдзяляюцца на партыйную работу. Пра гэта заявіла ў панядзелак лідар «Нац'аб'яднання» Марына Ле Пен. Як пачушы, што адмяняе паездку за мяжу, «каб накіраваць усё намаганні на барацьбу са стыхійным бедствам».

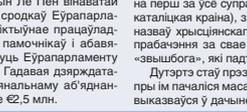

У ІТАЛІ ПАМЕРЛА НАЙСТАРШЫЯ ЖЫХАРКА ЕУРОПЫ

У Італі памерла 116-гадовая Джузэпіна Праета-Фрая. Яна была самай доўгажывучай верыфікаванай жанчынай не толькі ў сваёй краіне, але і ў Еўропе, а таксама другой самай пажылой жанчынай на планеце пасля 117-гадовай японкі Цзі Міке, перадае італьянскае інфармацыйнае агенства ANSA. Праета-Фрая памерла 6 ліпеня. Ёй было 116 гадоў і 37 дзён. Апошнім часам жанчына пражывала ў сваёй доме ў камуне Мантэлуца-Фіяранціна ў правінцы Фларэнцыя. Інфармацыя пра смерць доўгажывучай пацвердзіў мэр камуны Паоло Маска. Ён таксама выказаў дзякаваданне за доўгажывучархай у сваім Facebook, напісаўшы пра не радкі шэрых слоў.

Прамова 73-гадовага палітыка накірава на перш за ўсё супраць каталіцкай царквы (Філіпіны — пераважна каталіцкая краіна), з якой у яго ўзніклі рознагалосці. 24 чэрвеня ён назваў хрысціянскага Бога «дурным», а затым адмовіўся праць прабачэння за свае словы. Дутэрці падкрэслівае, што верць у «звышбога», які падтрымлівае парадку ў космасе.

Дутэрці стаў прэзідэнтам Філіпінаў у 2016 годзе. Вядомы тым, што пры ім пачаліся масавыя забойствы накірава на іслам, а сам ён рэзка выказаўся ў дачыненні да розных палітыкаў.

ПРЭЗІДЭНТ ФІЛІПІН ПААБЯЦАЎ ПАДАЦЬ У АДСТАЎКУ, КАЛІ ЯМУ ДАКАЖУЦЬ, ШТО БОГ ЕСЦЬ

Радрыга Дутэрці абвясціў, што неадкладна падаць у адстаўку, калі хто-небудзь зможа даказаць яму існаванне Бога. У якасці доказу Дутэрці прывае фатаграфіі і сьведчкі, а таксама іншыя сьведчанні тых, хто размаўляў з Богам альбо пабываў у раі, паводле СМН.

Прамова 73-гадовага палітыка накірава на перш за ўсё супраць каталіцкай царквы (Філіпіны — пераважна каталіцкая краіна), з якой у яго ўзніклі рознагалосці. 24 чэрвеня ён назваў хрысціянскага Бога «дурным», а затым адмовіўся праць прабачэння за свае словы. Дутэрці падкрэслівае, што верць у «звышбога», які падтрымлівае парадку ў космасе.

Дутэрці стаў прэзідэнтам Філіпінаў у 2016 годзе. Вядомы тым, што пры ім пачаліся масавыя забойствы накірава на іслам, а сам ён рэзка выказаўся ў дачыненні да розных палітыкаў.

КОРАТКА

- У Кітайска-беларускім індустрыяльным парку «Вялікі камень» адкрылі будаўнічы гарадок для падрадных арганізацый.
- Час выпуску тавараў на Мінскай рэгіянальнай млыні ў студзені — май скараціўся ў сярэднім у 2,4 раза ў параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года.
- Сезон ружэйнага лявання на бакаса з палынічнымі сабакамі — выклікае, спампаныя, рэтрыверамі — адкрываецца ў Беларусі з 14 ліпеня.
- Самая працяглая ў XXI стагоддзі зьявіліся Месяца адбудавання 27 ліпеня. Поймавае зацямненне прадвоўжыцца гадзіну і 43 хвілін. Частовае зацямненне будзе праходзіць 3 гадзіны 55 хвілін.

Абітурыент-2018

Што рабіць, калі сапсаваў сертыфікат?

10 ліпеня ў пунктах правядзення ЦТ распачнецца выдача сертыфікатаў. Для атрымання сертыфіката абітурыент павінен вяртацца ў тую навучальную ўстанову, на базе якой ён здаваў дысцыпліны ЦТ. Згодна з Палажэннем аб парадку арганізацыі і правядзення цэнтралізаванага тэсціравання, абітурыент атрымае сертыфікат асабіста пры прад'яўленні арыгінала пашпарту і пропуску з аднак «Тэсціраванне пашпарту». Сертыфікат выдаецца абітурыенту пад роспіс, а пропуск у яго забіраюць.

У выпадку немагчымасці атрымаць з узаемнай прычыны сертыфікат асабіста, гэта можа зрабіць законны прадстаўнік непаўналетняга абітурыента (хтосць з яго бацькоў або апекуноў) пры прад'яўленні:

- 1) арыгінала пашпарту законнага прадстаўніка;
- 2) дакумента, які пацвярджае статус законнага прадстаўніка (пасведчэнне аб нараджэнні);
- 3) копіі пашпарту абітурыента, заверанай натарыяльна.

Таксама сертыфікатаў можа забраць прадстаўнік абітурыента пры прад'яўленні:

- 1) арыгінала свайго пашпарту;
- 2) вераанасці, засведчанай натарыяльна або ўпаўнаважанай асобай;
- 3) копіі пашпарту абітурыента, заверанай натарыяльна.

Паколькі сертыфікат — вельмі важны афіцыйны дакумент, працярае дакладнасць яго афармлення, у прыватнасці, напісанне прозвішча, імя і імя па бацьку, трэба неадкладна, інакш праблема абавязкова ўзнікне ўжо пры падачы дакументаў у прыёмную камісію. У тым выпадку, калі абітурыент сапсаваў або сраўцаў сертыфікат, яго моцць замінчыць. Для гэтага трэба вяртацца ў Рэспубліканскі інстытут кантролю ведаў. Але дублікат выдаецца на працягу пяці дзён з моманту падачы адмыслай заявы.

У выпадку змены дакумента, які сведчыць асобу, у перыяд пачатку дзейнасці ў якасці абітурыента і давай выданы сертыфіката апошні афармляецца ў адпаведнасці з данымі новага дакумента, які сведчыць асобу.

Тыя, хто здаваў тэсты ў рэзервовыя дні, змоцць атрымаць сертыфікатаў толькі ў БДУ з 13 ліпеня.

Надзея НИКАЛАЕВА.

Яўген КУРЧЫЦ: «ХАЧУ І БУДУ ПАРАВАЖАЎ У БЕЛАРУСІ»

ГІЛЬЦІЯ МАЛОЙ РАДЗІМЫ

Працяўнікам сля працяўняцца

Другі дзень купальскага фестываля па традыцыі быў прысвечаны працяўнікам сля. У іх адрас гукалі прывітальныя словы ад губернатара вобласці Уладзіміра Даманеўскага, найлепшыя атрымалі ганаровыя граматы і кветкі. З іх ліч і механізатар ААТ «Вялікая Зіміцца» са Слаўгарадскага раён-

Сарочынскі кірмаш, конныя забавы і паветранае шоу

Асаблівае свята сталі дні Украіны ў Рэспубліцы Беларусь. Адрных толькі майстроў прыехала на Купальне больш за 30 чалавек. З Тульчыншчы на свята завітаў і Цытава дэлегацыя. Майстрыя Ганна Каліччук з Івана-Франкоўскай вобласці прывезла спецыяльныя станкі і цудоўныя вырабы з воўны. Можна было паказаць, як яна чына воўну і робіць нткі. Сямейная пара з Кіева прывезла сучасную кераміку з белай ганарнай гліны, якую здабываюць на Данбасе. «Вельмі добры матэрыял для вырабу посуду, выкарстоўваюцца ў прамысловых маштабах», — удакладнілі яны. Кукі, мікі незвычайнай расфарбоўкі, ёмістасі для кавы і іншых наліваю. На вочы трапіла цікавая рэч — куманец. «Гэта народны саду, які налівае напой і ідзе да кума ў гоці», — растлумачыў майстар.

Шчына адна майстрыха з Украіны прапаноўвала майстар-клас па вырабе лялек-мотанак, аб'ярэгаў на любы выладжак дзіцячых і беларускіх лын адраўноўваюць цягым, што замест таўраў і кіт. Гэта саларны знак, які сімвалізуе чатыры бакі свету. «Лялькі, які я нашы прабабка, маюць шмат спадчін, абавязкова іос і фартуш. Трэба, каб важныя жаночыя месцы былі

заўсёды надзейна прыкрытыя», — тлумачыла жанчына.

Шмат людзей сабрала выступленне коннага тэатра «Кеўская Русь» на таматынай плячойцы «Рыстальшчы». Асабліва шмат хто дэвіаўся на незвычайных коней.

— Тэатр створаны пяць гадоў таму, і нас 20 розных гістарычных парод, але мы пры- вельмі толькі піль з іх. Вось гэты — пароды першорон, кінчўж яго Раўбор. Вельмі вы- нослівы. Рыцары выкарыстоўвалі такіх у бах, апраўні ў даслех, — прадставіў беларыява каня-ахліка адна з удзельніцаў тэатра.

Украінскі «рыцары» дэманстравалі джытлоўку, валоданне баявымі зброямі зборі, дэманстравалі рыцарска забавы пе- рыяду VIII—XII стагоддзяў. І запрашалі амаль Сярэднявечча на фестываль «Поклік герояў», які праходзіць пад Кіевам.

Наогул пры жаданні на фестывалі ў Алек- сандрыі можна было аднаўчыць добра і карыс- цю для сябе. Тут свае вясёлыя дэманстравалі розныя іншыя фестывалі, працавалі атрак- цыёны, прапаноўвалі папарыцца ў мабільнай лазні. Шмат праходзіла мерапрыемстваў на мадэрэжэйнай плячойцы. А магілёўска лянчкі, нягледзячы на памурчанне неба, ніякі аблокі і прыкрасны дождж, паказалі вясёлыя па- ветраныя шоу. Іх самалётны выканаві нева- рождныя труні, а адна праляцьці так нэка над- лугам, што можна было разлізець пілата. Партым свае мастацтва прадэманстравалі па- лётчыкі. Адын з іх развэрнуў над купаль- ской плячойцы вялікі беларускі сярп плошчай больш за 500 квадратных метраў.

Нэлзі ЗІГУЛЯ.

27-гадовы сьпявак, акцёр і выкладчак Яўген Курчыц — сапраўды бацькі і працаюлькі. Шын, напэўна, не пра- трымае б вясом гадоў, якія спэрабі- бяць артысту, каб выйграць наў- яныяны аьдор на конкурсе выканаў- цэў эстраднай песні «Віцебск». Гэта творчае саборніцтва традыцыйна праходзіць ў межах міжнароднага фестываля мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску» — сьлёта ўжо 27-ы раз, і саборніцтвам за Гран-пры ў ім будучь прадставіць 21 краіну, ад Ар- мены да Егіпта і Гвінеі.

— Яўген, вясом гадоў спрабаваў пра- біцца на «Славянскі базар» — гэта вельмі вялікі трэнінг. У многіх апусціліся б ру- кі, як лічыць, што не складалася ра- ней? — Міржук, у 2010 годзе, калі я завітаў на аьдор упершыню, усё ж быў заўваж- ны, «зьяліны», амбійці захвалілі. Насам- перш згодна тады былі раёны, вярта- лася даслех. Цяпер мне ўжо 27, і праехаў в- язіную колькасць канцэртаў ў розных краі- нах і краінах, перамоў ў тэлепраекце «Ака- дэмія талентаў» ў 2012-м наогул жапапа- ло самага сьцігнага чубам, мне назапа- лала раней, каб з брыдкага качаньці выра- сць лебедзь.

— Наконт брыдкага качаньці цюна- янча паспрачаваць: ранейшы вобраз змя- няласяса аьдор з чубам, мне здаецца, быў больш рамантычным, чым новы імяж- зьці модны мяча з бэйм бародкаў.

— Часта пытаюцца, навошта так карды- нальна змяніў зьнешнасць. Насамчр сьніма- мя так больш камфортна. Калі я сьшоў з калектыву, дзе працаваў доўгі час — Тэатра песні Ірыны Дарафеевай, то знаходзіўся ў пэўным ступені, не ведаў, куды рухацца далей, але разумееў, што неабходна міні- яцца. Таму аднавіў аьдор і да рэжысёра, і тэатр год выступіў пад сваім рэдым про- зьвішчам, а таксама вырашыў змяніць вобраз. Але усё адно даўдэ часта мне пазнаюць як Слукцага.

ДЗЕ УЗІЯЦЬ ТАКУЮ ПЕСНЮ

— Песня, з якой вы наьрабілі максіма- льны балы на аьдору і якую выканале на конкурсе, — «Крык птушкі» Уладзіміра Мульвіна. Дзіўная рэч: песня не новая (напісаная ў 1974 годзе), нефарматна (даўжыня зьяў 9 хвілін), вельмі няроў- ная і нават сам Уладзімір Мульвін вель- кі выконваў, бо яна неканцэртная. Гэта в- ялікая арка, якую трэба прауць, працьме. Па разгяне камкурсы ў Віцебску песня мусяць гунаць не больш за чатыры хвіліны, таму мы вымушаны былі пераараньра- ваць, пераарбіць кампазіцыю. Зьгодні, што песня драматычная, вельмі складаная і ў- каляна, і эмацыянальная, і дагэтуль не ўва- ляка, як яна прагуцьці ў Віцебску — з аркэ- страм, на аьдэртнай плячойцы на шосьце тьме- гледнаў. Але мы рабілі ўсё на тое, што пес- ня усё ж вядома, вельмі лубіма, і спадэ- яю, не прамаўнялі з выгомай.

— Успамінаючы шэраг скандалаў апошніх гадоў, каб вядомыя кампазі- тры канфілікавалі з выканаўцамі, не магу не сьпітацца — як з аўтарскімі правамі?

— Безумоўна, мы заўжды пэўна даво- лны. Вось свежы прыклад: на Дзень Незале- жнасьці і нават сам Уладзімір Мульвін вель- кі ўваляка на сьпеваць «Сьляккі» — сьпеваць Зары. Сьрод спецыяльных гасцей на праграму «Мір вама дому» быў Жэрар Дарэдазь, Алег Газманав, Стас Пеха, Данні Плухнік.

Сьніна ж, 10-ліпеня, ў Мастацкім музэй прэзэнтуюць выста- вачны праект «Конак», які прадставіць Сянт-Пецьбург- ські аб'яднанам мастаку «Гільдыя тэкстыльчыкаў». У аб- ласкім краязнаўчым музэй прэзэнтуюць выставку «Кара» — краіна рэанімацыі свежасці.

Але, безумоўна, самай гаюнаў сьніняй падзеі жожна назваць першы дзень правядзеньня XVI Міжнароднага дз- ячэцкага музычнага конкурсу «Віцебск-2018». За нашу краіну выступіў 12-гадовы Арцём Скароў.

Плона вяртачам на гаюнаў фестывальнай сцэне сьля народны артыст Расіі Мікалай Баскаў.

Заўтра сьрод іншых мерапрыемстваў запланаваны кан- цэрт артыстаў Казастана, падчас якога засьпявае легендар- ная сьпявачка Роза Рымбаева. Сьлёта, дарожка, зорка з і- мем гэтай народнай артыстка Казастана ўпрыгожыць «Плошчу зорак» калі Летняя ампітэатра.

Фестывальны марфрам сьярэдзі завяршыцца канцэртам Ірыны Адавай.

Трэба дадаць, што, як і ў мільяны гады, адмыслова падчас «Базару» пэўнікі Мінастры Віцебскам курсуць дадатковы ці- нк. На ім зручна працаваць на фестываль і вядучыя.

Віцебскі аьдор у гэты дні прыме чартавыя барты, на якіх прыляцьці удзельніцы фэ- стывалу.

Прэмыны сьорпрыз для тых, хто зачюна даведзца пра- стаўці «Славянскага базару» — QR-кодзі з сімвалам фэ- стывалу — валошкі. Адаведчыня «аркэстры» можна ўбацьчы ў цэнтры горада. Дзякуючы кодам, на смартфонах і іншых ма- бильных гаджэтах жожна літаральна «аьдрьці для сабе Ві- цэбск», сарыентаваныя, куды піль сьхадзіць, што ўбацьчы. Цікава, што ў рэалізацыі праекта удзельнічалі юныя гарадзя- нэ, гільцысты.

Віцебск ў фестывальны дні мае асаблівую прыцягаль- насьць. Ён шчыра прымае ўсё, што цікавіцца мастацтвам. Тут заўсёды ёсьць чаму здзіўляцца. Добры настрой і прыемныя ўражэньні гарантаваны кожнаму, хто пажадае аьднуцца ў мора музэй і танца. І гэтак можна зрабіць нават бясплатна, бо пад аьдэртным тэмам з рэаніцы да ночы праводзіцца кан- цэрты, конкурсы, забавляльныя праграмы і шмат чаго іншага. А «Звезда» будзе разькаваць пра фестывальны падзеі.

Аляксандр ПУКАШАНСКІ.

Вось так выглядаў Янн Слукца ў 2012 годзе...

моўная, глыбокая, таксама вельмі знакавая для мяне песня, з ёй я летась перамоў на фестывалі мастацтваў «Песенны Сьля» ва Украіне. Гэта быў вельмі круты, калі усё залята ўсталява... Словам, увесь конкурсны рэ- пертуар няпроста, але ён выяваўны і, спа- дзяюся, прынясе поспех у Віцебску.

СВАЯ ТРАЕКТОРЫЯ

— Даўжэ зноў адматам час крыху назад. У 2012 годзе вы перамаўлі ў тэле- праекце «Акадэмія талентаў», праз два гады вылучылі першы сольны альбом, а потым... някя зніклі?

— Справа ў тым, што ў нас не такі шоу- бізнэс, як у Расіі ці Украіне, у маляды ар- тысты на тэ шмат маьчмаьсцў зьявляць аб сабе. З 2012 года я ішоў ад песні да песні, але ў адын цудоўны момэнт зраўмеў, што гэта надхукаўца — працаваць па зааьдэ- нальнай схеме, што я ўпэўні ў стэпі і мабчы, трэба ўзяць паўзу. Мы па-сьюрэску разві- таліся з калектывам Ірыны Дарафеевай, і я вельмі ўдзячны Тэатру песні за каштоўны вопыт і жэцьчыцкую школу — гастролі праця- ляцьці ў некалькіх месцах, выступленні пе- рад самай рознай публікай і глыбінцы... Той час успамінаю з цэпільнай, але, напэўна, і гэта перарос. І тут проста ўсё так удала склакася: я скончыў універсітэт культуры і мастацтваў — і атрымаў зарэкамэнда- ца на кафедру мастацтва эстрады. Новая работа дазваліла не толькі працаваць выкладчак, але і ўдзельнічаць у спектаклях «Дуб- роўскі», «Казанова», потым між універ- сітэта з'явіўся праект «Маракасы», які я кі- руваў... Адым сольны, гэта новы рэпертуар, развільчэ рух, новы штуршок у творчасьці — тое, чаго мне не ставала. Сьніна я сам зай- маюся сваёй гісторыяй, вырашаю, што і як сьпяваю, якія вяртаю касцюмы, ці хачу я зааьдэйнаць балет, запрашаць музыканта- та. У прынцыпе, для нашай краіны гэта не так ужо і складана, і многія артысты пра- цуюць самі на сябе. Хоць, зразумела, часу і сіл патрабуе намяна: апошнія два месяцы жожна быць расістаны літаральна па гадзі- нку, бо вельмі шмат падзей і спраў, баць- каб нікога не забьцьца.

— У родны Слукца з усёй гэтай гі- стэрыёй сьля маьчмаьсцў завітаваць?

— На жаль, вельмі рэдка. Але мама разу- ме і заўжды мяне падтрымляе: мы штодня выходзім на сувязь па тэлефоне, яна збо- рачка прыехаць у Віцебск на конкурс, але нармальна мы сустрамаем і гагарым, на- паўна, толькі пасля «Славянскага базару».

(Забываюся, ў Яўгена музьніцкая сьм. я: ма- ці шмат гадоў займаўся сааьдэчна і зааькава сьпеваў іх дзяткі, сьстра сьмачка Мінькі Дзьмітраўкі калежд мастацтваў па спецыяльнасьці «народныя сьпэсы», і пра- фэсія ў яе, як і янчя ў аднаго з братоў, так- сама звязаная з музькай.)

— Гледзячы ўжо за паціцы педагога на цяперашніх конаюк і дзятчак: наколькі выні змяніліся ў параўнанні з тым, якім былі ў дасяць гадоў таму?

— Вельмі моцна. Цяпер час іншы. У нас не было гаджэтуў, YouTube быў нішчы, ін- тэрнэ-рэсурсы, і мы кропчыкі нападцы ў кожна- не сэрца, да кожнага дэдацца, запрашаючы на канцэрты. Сьніна ж, прынамсі, я бачу па студэнтах, якія ніколі больш зааьчылены на раскурты ў інтэрнэце, дзе жожна сабраць сотні, тысячы падпісчыкаў і «лайкаў», але папулярныя. Многія дзэці, якія прыходзіць- лучыцца на клас вакала, не разумеюць, што гэта вельмі складаная прафэсія. І вельмі праушаю — не ў сэнсе зрааьдэца, а перад- уму і планае выдаткаў. Ты мусяць мець знан-

ны стартывы капітал, каб замяўляць пэні, аранжыроўкі, касцюмы. Насамчр гэта ўсё вельмі дарага. Я за больш чым 10 гадоў прафэсійнай творчай дзэянасьці сама ўкладваў грошы, проста нейкую неважод- ную колькасць...

— Паўноу кватэры?

— Па праўдзе, нават не вяду падлікі, каб не разумеацца. Але, паўтарюся, гэта вельмі дарагая прафэсія.

ПРАГА ДАСКАНАЛАСЬ

— Вы — мастакі кіраваньні шоу-гурта «Маракасы». Па якім прынцыпе адбірае- цэ яго удзельніцка сьрод студэнтаў?

— Склад гурта ўжо сфармаваны, бо калектыв з'явіўся яшчэ пры нашым былым рэктары, цяперашнім міністры культуры Юрыю Паўлавічу Бондару. Дзятку яму вялі- кі за тое, што падтрымаў крхву вяржукую дэю стварэць яркэ творчы калектыв, куды ўвайшлі найлепшыя студэнты двух факультэ- таў: музьнічнага і традыцыйна беларус- кай культуры. Узялі для пачатку аьдрукую- раўку, каб быў час паглядзець, які гурт будзе развільчава. Калектыву пайшоў толькі дзюг!

Ва ось так Яўген КУРЧЫЦ у 2018-м. Як кажуць, аьдучыце розніцу.

год, а ён ужо выступаў на высокім узроўні: на Прэзідэнцкім балу, у Савеце Рэспублікі, летась зааьрапі на «Славянскі базар у Віцебску». Мы выступаем толькі з жывым гу- кам, узымаем старую пэсенную літару і распрацаўваем уласны рэпертуар.

— Вы аьрганаіза выгледзець у розных вобразаз: і ў нефармальным рокемскім вобразе, і ў стрыманай класіцы — успомніў выступленне ў нацыянальным аьдору на «Еўрабачаньні», і ў дызайнерскай вышы- ваваньні. Але ў якім вобразе пачуваецца найлепшы?

— Па шчырасьці, усё гэтыя вобразы — тое, што мне блізка. На сьніна не зааьчы- лываюся на якім-небудзь адным музьнічым стылі, маю спэваць і рок, і класіку, і беларускую эстраду, стараюся эксперыманта- ваць. Вядома, быць складана «трапіць» ў гледзца: музьнічы рынак перанасыняе, сьля інтэрнэц за найшырэйшым выбарам. Але я стаўлю і перад сабой, і перад калектывам такую задачу: нават калі выходзіць з аьдору прамова, яна пэўна зьявляецца іх трэба так, каб паставіць кропку, каб потым уста- німаць, маўляў, вольні ў іх быў самы класны нумар... Мы усё вельмі патрабавальны ў пра- цы, за якасьць гатовы разразаць — я памру, але дасягну таго выніку, да якога імкнуся, каб музьнічы матэрыял гурта сучасна і кру- та. Пры гэтым вельмі горка крытыкуе сьля сьамогэ і шчыра кажу, калі нешта не падабаецца ў рабоце іншых.

— Дрэнны той салдат, які не марыць стаць генэралам, таму на конкурс у Віцебску ўсё толькі перамаю. І ўсё ж, не- залежна ад вынікаў «Славянскага базару», — куды хочацца рухацца далей? Расія, Украіна, Польшча, далёкае і блізкае замежжа?

— Беларусь. Пастрабавачь сьля жожна дзе зааьдэцца — пэўнасьць на шоу «Голас», «Х-Фактар». Але нават калі паспрабаваў, асьбіста я усё адно вярнуся сюды. Тут мая радзіма, мая сям'я, тут мне ведацьчу слухачы, і я аьдую, што маргу тут прыецьці краўца — як кажуць, дзе маргуцьці, там і прыгадзюся. Таму і пасля Віцебска, спадэюся, працяну займацца тым, чым займаюся цяпер: пра- ваваць на беларускую сцэну і прадставіць у сваю краіну на міжнародным узроўні.

— Гэтаўрава Віктарыя ЦЕЛЯШК. Фота з асабістага архіва артыста

Гродзенскі філіял РУП «Інститут нердыжымасці і аьценкі»

ІЗВЕШЧОЎ О ПРЭВЭДЭННІ ПОВТОРНАГО АУКЦІОНА

ЛОТ 1 — калітальнае стронне, іна. № 420С-47003 (назначэне — аьдэні спецыялізаванам сельхознааьдэнавага назначэня, назначэня — аьдэні сьвінарнік), аьдэні плошча 80,1 кв. м, распаложэна па аьдору: Лідзскі р-н, Тароўскі с/с, 1, сьвінарнік, зааьдэна 2. Рэкальцы.

ЛОТ 2 — калітальнае стронне, іна. № 420С-48324 (назначэня — аьдэні спецыялізаванам камунальнага аьдэна, назначэня — аьдэні бачы), аьдэні плошча 51,1 кв. м, распаложэна па аьдору: Лідзскі р-н, Тароўскі с/с, 1/1, бачы зааьдэна 2. Рэкальцы.

ЛОТ 3 — калітальнае стронне, іна. № 420С-48379 (назначэня — аьдэні спецыялізаванам вадэааьдэнавага назначэня, назначэня — вадэаранна башня), аьдэні плошча 80,1 кв. м, распаложэна па аьдору: Лідзскі р-н, Тароўскі с/с, 1/4, вадэаранна башня зааьдэна 2. Рэкальцы.

ЛОТ 4 — калітальнае стронне, іна. № 420С-48978 (назначэня — аьдэні спецыялізаванам вадэааьдэнавага назначэня, назначэня — вадэаранна башня), аьдэні плошча 80,1 кв. м, распаложэна па аьдору: Лідзскі р-н, Тароўскі с/с, 1/4, вадэаранна башня зааьдэна 2. Рэкальцы.

ЛОТ 5 — калітальнае стронне, іна. № 420С-48380 (назначэня — аьдэні спецыялізаванам вадэааьдэнавага назначэня, назначэня — вадэаранна башня), аьдэні плошча 80,1 кв. м, распаложэна па аьдору: Лідзскі р-н, Тароўскі с/с, 1/4, вадэаранна башня зааьдэна 2. Рэкальцы.

ЛОТ 6 — калітальнае стронне, іна. № 420С-48379 (назначэня — аьдэні спецыялізаванам вадэааьдэнавага назначэня, назначэня — вадэаранна башня), аьдэні плошча 80,1 кв. м, распаложэна па аьдору: Лідзскі р-н, Тароўскі с/с, 1/4, вадэаранна башня зааьдэна 2. Рэкальцы.

ЛОТ 7 — калітальнае стронне, іна. № 420С-48379 (назначэня — аьдэні спецыялізаванам вадэааьдэнавага назначэня, назначэня — вадэаранна башня), аьдэні плошча 80,1 кв. м, распаложэна па аьдору: Лідзскі р-н, Тароўскі с/с, 1/4, вадэаранна башня зааьдэна 2. Рэкальцы.

ЛОТ 8 — калітальнае стронне, іна. № 420С-48379 (назначэня — аьдэні спецыялізаванам вадэааьдэнавага назначэня, назначэня — вадэаранна башня), аьдэні плошча 80,1 кв. м, распаложэна па аьдору: Лідзскі р-н, Тароўскі с/с, 1/4, вадэаранна башня зааьдэна 2. Рэкальцы.

ЛОТ 9 — калітальнае стронне, іна. № 420С-48379 (назначэня — аьдэні спецыялізаванам вадэааьдэнавага назначэня, назначэня — вадэаранна башня), аьдэні плошча 80,1 кв. м, распаложэна па аьдору: Лідзскі р-н, Тароўскі с/с, 1/4, вадэаранна башня зааьдэна 2. Рэкальцы.

ЛОТ 10 — калітальнае стронне, іна. № 420С-48379 (назначэня — аьдэні спецыялізаванам вадэааьдэнавага назначэня, назначэня — вадэаранна башня), аьдэні плошча 80,1 кв. м, распаложэна па аьдору: Лідзскі р-н, Тароўскі с/с, 1/4, вадэаранна башня зааьдэна 2. Рэкальцы.

ЛОТ 11 — калітальнае стронне, іна. № 420С-48379 (назначэня — аьдэні спецыялізаванам вадэааьдэнавага назначэня, назначэня — вадэаранна башня), аьдэні плошча 80,1 кв. м, распаложэна па аьдору: Лідзскі р-н, Тароўскі с/с, 1/4, вадэаранна башня зааьдэна 2. Рэкальцы.

ЛОТ 12 — калітальнае стронне, іна. № 420С-48379 (назначэня — аьдэні спецыялізаванам вадэааьдэнавага назначэня, назначэня — вадэаранна башня), аьдэні плошча 80,1 кв. м, распаложэна па аьдору: Лідзскі р-н, Тароўскі с/с, 1/4, вадэаранна башня зааьдэна 2. Рэкальцы.

ЛОТ 13 — калітальнае стронне, іна. № 420С-48379 (назначэня — аьдэні спецыялізаванам вадэааьдэнавага назначэня, назначэня — вадэаранна башня), аьдэні плошча 80,1 кв. м, распаложэна па аьдору: Лідзскі р-н, Тароўскі с/с, 1/4, вадэаранна башня зааьдэна 2. Рэкальцы.

ЛОТ 14 — калітальнае стронне, іна. № 420С-48379 (назначэня — аьдэні спецыялізаванам вадэааьдэнавага назначэня, назначэня — вадэаранна башня), аьдэні плошча 80,1 кв. м, распаложэна па аьдору: Лідзскі р-н, Тароўскі с/с, 1/4, вадэаранна башня зааьдэна 2. Рэкальцы.

ЛОТ 15 — калітальнае стронне, іна. № 420С-48379 (назначэня — аьдэні спецыялізаванам вадэааьдэнавага назначэня, назначэня — вадэаранна башня), аьдэні плошча 80,1 кв. м, распаложэна па аьдору: Лідзскі р-н, Тароўскі с/с, 1/4, вадэаранна башня зааьдэна 2. Рэкальцы.

ЛОТ 16 — калітальнае стронне, іна. № 420С-48379 (назначэня — аьдэні спецыялізаванам вадэааьдэнавага назначэня, назначэня — вадэаранна башня), аьдэні плошча 80,1 кв. м, распаложэна па аьдору: Лідзскі р-н, Тароўскі с/с, 1/4, вадэаранна башня зааьдэна 2. Рэкальцы.

ЛОТ 17 — калітальнае стронне, іна. № 420С-48379 (назначэня — аьдэні спецыялізаванам вадэааьдэнавага назначэня, назначэня — вадэаранна башня), аьдэні плошча 80,1 кв. м, распаложэна па аьдору: Лідзскі р-н, Тароўскі с/с, 1/4, вадэаранна башня зааьдэна 2. Рэкальцы.

У сучасным Гомелі захавалася не так шмат помнікаў старажытнай архітэктуры, як верагодна, хацелася б яго жыцарам. Але ж тыя будынкі, якія перажылі выпрабаванні часам, заўсёды ўражваюць і звяртаюць на сябе ўвагу. Менавіта на іх архітэктары і краязнаўцы вывучаюць гісторыю горада дойлідства Станіслава Шабунейскага.

Знакміты архітэктар нарадзіўся роўна 150 гадоў таму. І гэта дало падставу адкрыць у Гомельскай палацава-паркавым ансамблі выставку, прысвечаную чалавеку, які стварыў традыцыю горадабудуўніцтва на Гомельшчыне. Залучыўшы прэзентацыю, запоўніўшы малую людзі, будучыя архітэктары студэнты Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта транспарту. Тая, хто толькі мярцае, пабачыць свае малючкі-практычныя ўдасканаленыя ў жыццё.

Дарчы, вучацца яны ціпер у адным з тых будынкаў, які належаць аўтарства Шабунейскага. Некаторыя маладыя інжынеры, які толькі закончылі Пецярбургскі ўніверсітэт, выйграў конкурс на найлепшы праект мужчынскай гімназіі ў Гомелі. Ціпер там БюДТУ. Гімназію ў самым канцы пазнаўляюць студэнты ўзвалі за два гады ў спецыяльна-камп'ютэрнай і чырвовай шпальце. З гэтай пабудовы пачала імкліва развівацца кар'ера таленавітага архітэктара. На чале ўпраўлення архітэктуры і горадабудуўніцтва камітэта па архітэктуры і будаўніцтве Гомельскага аблвыканкома, галоўны архітэктар Гомельскай вобласці Святлана Куцакчалюк адзначылі, што творчасць Шабунейскага захавалі і ўражывае і сёння.

— Ён стварыў тое асяроддзе, якое да гэтага гэта ўпрыгожвае абласны цэнтр. Насамрэч, калі глядзіш на пабудовы Ша-

бунейскага, здзіўляешся. Калі проста побач праходзіш, адчуваеш нахатненне, якое перажываў некалі сапраўды мастак.

Загадчыца мастацкага аддзела Гомельскага палацава-паркавага ансамбля Таціяна Літвінава падкрэслівае, што сёння Гомель чэлага ўявіць без архітэктурных помнікаў канца XIX — пачатку XX стагоддзя аўтарства Шабунейскага, якія захаваліся, нягледзячы на ўсе складанасці часу:

— Самымі імпазантнымі з іх з'яўляюцца будынкі банкі, бальніцы, офісныя і жытлыя пабудовы, якія заўсёды дэманстравалі ў гарадскі пейзаж. Тут класіцызм, мадэрн, канструктыўзм... Вуліцу Савецкую ўпрыгожваюць будынкі былых Арлоўскага і Віленскага камерцыйных банкаў. Радуе кожна лініямі ў стылі мадэрні былы дом купца Грошыцкава. Як і раней, служыць людзям карпус бальніцы (ціпер хуткай дыяганоз), пабудаваны ў год Першай сусветнай вайны. Архітэктар кіраваў асуджэннем Гарэлага балота, будаўніцтвам гарадскога водарэагента. Пад яго наглядом адбывалася аднаўлен-

не часткі палаца Паскевічаў, якая пацярадала ад пажару ў 1819 годзе.

Здаецца, усе ў Гомелі ведаюць прыгожы Палац грамадзянскіх абрадаў, які таксама спраектаваў Станіслаў Шабунейскі. Між тым першапачаткова будынак узялі як дом урача Наума Аляксандравіча. Ша-

цпаўрохвы дом-камуна ў дэкаратывна-гістарычным стылі ў 1919 годзе.

Вылучылі мастацтва Станіслава Шабунейскага далёка ад звышнормы. На вуліцы супраць аддзела археалогіі, аховы гісторыка-культурнай спадчыны Гомельскага палацава-паркавага ансамбля Юрыя Панюка ў архівах вучаць перыядычныя выданні канца XIX — пачатку XX стагоддзя. Высветлілі, што ў гэтых нарысках гаворыцца і пра існуючы будынак, які таксама маюць аўтарства вядомага дойдліда.

— Напрыклад, гэта Праабражэнскага званіца, якая захавалася да нашых дзён. Пабудавана яна ў рускім стылі і гэта ўяўляе сабой двух'ярусную васмігранную

Юныя архітэктары на выставцы Станіслава Шабунейскага.

цпаўрохвы дом-камуна ў дэкаратывна-гістарычным стылі ў 1919 годзе.

Вылучылі мастацтва Станіслава Шабунейскага далёка ад звышнормы. На вуліцы супраць аддзела археалогіі, аховы гісторыка-культурнай спадчыны Гомельскага палацава-паркавага ансамбля Юрыя Панюка ў архівах вучаць перыядычныя выданні канца XIX — пачатку XX стагоддзя. Высветлілі, што ў гэтых нарысках гаворыцца і пра існуючы будынак, які таксама маюць аўтарства вядомага дойдліда.

— Напрыклад, гэта Праабражэнскага званіца, якая захавалася да нашых дзён. Пабудавана яна ў рускім стылі і гэта ўяўляе сабой двух'ярусную васмігранную

веку. У гады вайны знік верхні ярус. Таксама на старонках газеты «Ляска папрада» мы знайшлі паведамленне пра тое, што ў 1930 годзе Шабунейскаму даручылі за 10 дзён распрацаваць праект лазні і прапані. Праект быў заверджаны праз 20 дзён. Прапуская здымачнае аб'екта складала 250 чалавек у дзень.

Будынак быў зроблены ў стылі класіцызму тыпавы. У гады Вялікай Айчыннай вайны галоўны фасад уразвалі, а пасля яго аднавілі ў стылі эклексіцызму.

Лазня і сёння аднаўдае сваёму прызначэнню, як і многія іншыя, але не ўсе пабудовы. Многія даследчыкі ўпэўнены ў тым, што Станіслаў Данилавіч мае неспадзяванае дачыненне да праекта Міколы Палескай царквы, якую ў 1904 годзе пабудавалі на сродкі рабятчы Лібава-Романскай чыгункі. Сёння тут размешчаны Свята-Міколы мужчынскі манастыр.

Дачцэнцкай архітэктары БюДТУ, кандыдат мастацтвазнаўства Яўген Малікаў гаворыць, што калі ў будынку, які стварыў некалі знакаміты архітэктар, вучацца будучыя яго калегі, то ажыццяўляюцца творчы пераўвясненні яго ідэй:

— Калі паглядзець на яго слядчыны асацыятыўныя, можна значна павялічыць спіс аб'ектаў, ім спраектаваных. Пра два дзесяціці, які захаваліся, дакладна вядома, а шчыра спытаўся ж можна дадаць. Проста пакуль афіцыйна не пацверджана, што яны належыць менавіта яго аўтарства.

На вернісажы прагучалі прапановы ўключыць унёсак Станіслава Шабунейскага ў развіццё Гомеля, ушанаваць яго імя ў скульптуры ці талпаграфіі горада, якому ён так адана службу.

Ірына АСТАШКЕВІЧ

КУПАЛА, ВЯЗЫНКА, СУСВЕТ

З зямлі і неба звязьвае мяне ніца... Неразразаная вевечна паўніца... Янка Купала

На малой радзіме Янкі Купалы ў вёсцы Вязынка прайшло традыцыйнае свята — з суседніх гарадоў і вёсак сюды прыхілілі аматары паэзіі Песняра, каб разам адзначыць дзень яго нараджэння.

У Купалаўскім мемарыяльным запаведніку «Вязынка» такія фестывалі паэзіі, песні, народных рамястваў праводзяцца даўно. У наш час праз гэта месца праходзіць турыстычны маршрут ЮНЕСКА. Гэтым разам госці Вязынкі сталі ўдзельнікамі цікавай праграмы: са сцены пад шапкі старых дэду гучалі вершы Песняра, расповеда пра гісторыю мемарыяльнага запаведніка. Выступленні працякалі і паэтаў, членаў Саюза пісьмннікаў Беларусі надалі свая асабістую паэтычную афарбоўку.

Што датычыцца багаці фарбаў — іх меляся ўдасталі на размыццямі тым выстах, дзе можна было не толькі паглядзець на творчасць народных майстроў, але і набыць вышываныя рункі, пасцілкі, вырбы з ласы, саломкі, малючкі... Дарчы, многія ўмелыя праводзілі майстар-класы, ахвотных пераняць сакрэты старажытнай рамства было вельмі шмат.

Найбольш ахвільнае панавала перад сталамі з новымі кнігамі беларускіх дзіцячых і прыватных выдавецтваў. І гэта зразумела: кніга, прывячэнная з малой радзімы Песняра, — найлепшы падарунак з такога свята.

Яўген ПЯСЦІЦА
Фота аўтара.

У Купалаўскім мемарыяльным запаведніку «Вязынка» такія фестывалі паэзіі, песні, народных рамястваў праводзяцца даўно.

Што датычыцца багаці фарбаў — іх меляся ўдасталі на размыццямі тым выстах, дзе можна было не толькі паглядзець на творчасць народных майстроў, але і набыць вышываныя рункі, пасцілкі, вырбы з ласы, саломкі, малючкі... Дарчы, многія ўмелыя праводзілі майстар-класы, ахвотных пераняць сакрэты старажытнай рамства было вельмі шмат.

Найбольш ахвільнае панавала перад сталамі з новымі кнігамі беларускіх дзіцячых і прыватных выдавецтваў. І гэта зразумела: кніга, прывячэнная з малой радзімы Песняра, — найлепшы падарунак з такога свята.

Яўген ПЯСЦІЦА
Фота аўтара.

Калі раптам героі, апісаныя вышэй, пазнаюць сябе, вельмі б не хацелася, каб яны пакрыўдзіліся. Я прыгаварваю гэтыя выпадкі хутчэй з усмешкай і нават з удзячнасцю за тое, што гэта было, — і за тую гадынаццэ, з якой мыне сустрэка.

Аднак вось якая напрошчаецца вымова. Мы любім сваю малую радзіму, мы шмат ведаем пра яе — і вельмі хочам каму-небудзь расказаць. Пра гэтым любаванне прыгажосцю сваё гароду нежак не закладзена ў нашу культуру. Не надта прынята камусьці паказаць штосці з вядомага ў межах усёго свету, але пры гэтым вельмі асабілае і цікавае на мясцовай карце (заўсёды з радзісцю дзеліцца верада хіба гісторыі). Ды падсвядомы мы адчуваем, што паказваць ёсць што! Ёсць што расказаць і чым ганарыцца.

Мы «галодныя» па сваёй малой радзіме. Мы хочам аддаць ёй даніну павагі, і пазным сэнсе праславіць, толькі не заўсёды ведаем, як. Адчуваем, што, нягледзячы нават на знешнюю прастату, за ёй хаваецца штосці вялікае і прыгожае. Гэта як прызнанне ў любові. Якога так не халае.

Дарчы час нікога не было вядома пра смерць Васіля Цяпінскага. І вось у 1993 годзе адкрылася адна з тэмніч нашай гісторыі. У архівах былі знойдзеныя дакументы, якія пацвердзілі пра смерць Васіля Цяпінскага ад руку сваёй радзіўчаны і вайны Цяпінскага. Нейкія звесткі сямлі вясці ў гэтай менавіта асветніка. Колькі сёклі ганілі і галілак на дрэве беларускай культуры бялізненатой рукою вырадак? і чужынец?

А яна зялёная новымі парасткамі-ганцамі. А заклік Васіля

Ірына АСТАШКЕВІЧ

Пантэон

З далёкага XVI стагоддзя гучыць ягоны заклік да нашага смулнення — заклік патрыяты — прывясціць сябе Башкаўшчыне. Ён не здзіўняе вайліх спраў, якія занецілі б у хронікі, ён не вяршыў і вёсам краіні і народу. Спелыны той, хто са зборнай баронцы роднае зямлю ад ворага, і спелыны той, хто свой талент аддае на паякты і за трыбу. Васіль Цяпінскі быў і рыцарам, і асветнікам. Ён з тых, для каго Айчына — гэта ягоная жывіца, «если она до конца згинет, з нею згинуть».

Просты шляхціц Васіль Цяпінскі выконваў свой шляхетны абавязак «войну сплужыць». У пераліце войска Вялікага Княства Літоўскага за 1567 год ёсць згадка і пра яго. «Товарыш Васілей Тыпін на шест коны. На нем панцер, шчыра, шэбля, гаркабуз, кончир, секира, поманій дрыгант сив». Служыў Цяпінскі афіцэрам у коннай рэце аршанскага старосты Філіпа Кміты Чарнабыльскага. Смельны, мужны воін Кміта Чарнабыльскага славаўся арыячым талентам літаратар, безумоўна, паўтываў на маладога Цяпінскага.

Увогуле Цяпінскаму пашансціла на добрае знаём-

«З ЗЫЧЛИВАСТІ КУ МОЕЙ ОТЧИЗНЕ»
ВАСІЛЬ ЦЯПІНСКІ

Збіраўся Цяпінскі вывадзіць і Катаржэісі, які ён напісаў на беларускай мове. Невядома, што пераходзіла гэтаму. Чаму спыніўся яго друкарскі станок? Паўна, не хіпа Цяпінскага «маетніска». Сам прызнаваў, што «тяжкія дарогі да друку». А ўж ён ёй дзейна ўдзельнічаў у духоўным жыцці грамадства. Сымон Будны ўспамінаў, што ў 1567 годзе ў «доме брата мілага Васіля Цяпінскага» праводзіў сінэд сацыянаў. Пазней, у 1578 годзе, Цяпінскі абараняў на сіндзе ў Лоску поглядзі Бугана, пра што той і пісаў: «Адазваўся адзіні шляхціца, а затым і іншыя, што ўрад мяна не супрацьчына евангеліскай навуцы, а таксама як трымае мавіткаў, уздзел у войнах, «правананне» і г. д. Спрачліся ў іх польскія браты, ды ўжо вечар быў, сям паключылі. Назатура праўі сваім раз'ехаліся».

Васіль Цяпінскі можа зрабіць шмат «народу сваяму руско-

Цяпінскага народу сваяму слугавача, «язьва своего слуганог» не знябяджа змёртвуча да нашага смулнення. У роднай мове, у роднай культуры, у духоўнасці бацьчы Цяпінскі веліч народна і крышчыў яго духоўнага багацця. «Яко то был звышній, славный, острый, доушпанный народ их в умеренности и яко многокрот поостороние учоные народы их мудрость мусели похваляти и овшем се от них учить». І ваяі малены дзідрак уноі і Васілі Цяпінскі.

ТЫМ ЧАСАМ

Купалаўскі вечар у Чэбаксах

Сёння ў сталіцы Чувашы прайдзе літаратурны вечар, прысвечаны дню нараджэння народнага песняра Беларусі Янкі Купалы.

Сустрачы паэтаў, перакладчыкаў, чытаюць у Нацыянальнай бібліятэцы Чувашскай Рэспублікі, акрамя саміх гаспадароў, арганізаваўшы і Чувашскі рэспубліканскі фонд імя Міхаіла Сяспеля.

— Не магу не нагадаць, што ў класіка Беларускай літаратуры свая ўласная дачучаснасць з нашымі Чэбакскамі, з Чувашы, — расказвае паэт Валерый Тургай, з якім мы звязаліся па тэлефоне. — Менавіта з публікацыяй вершы Купалы на чувашскай мове пачалі фарміравацца беларуска-чувашскія літаратурныя сувязі ў 30-я гады мінулага стагоддзя. На чувашскую мову Купалу перакладалі А. Галкін, Ю. Сквадзіц,

Сяргей ШЫЧКО

Закрытое акционерное общество «Центер Банк»

Адрес: 220034, г. Минск, ул. Платонова, 15
эл. адрес: info@zepterbank.by
Тел. 331 89 49, факс 331 89 48

ОТЧЕТ О ФИНАНСОВОМ ПОЛОЖЕНИИ ПО СОСТОЯНИЮ НА 31 ДЕКАБРЯ 2017 ГОДА

Table with 5 columns: Включен белорусский рубль, Примечание, 2017 год, 2016 год, 2016 год. Rows include assets, liabilities, and equity.

Table with 5 columns: Примечание, 2017 год, 2016 год. Rows include income, expenses, and profit.

ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИЯХ В КАПИТАЛЕ ЗА ГОД, ЗАКОНЧИВШИЙСЯ 31 ДЕКАБРЯ 2017 ГОДА

Table with 7 columns: Примечание, Уставный капитал, Неполученный доход, Резерв по переоценке основных средств, Резерв по переоценке ценных бумаг, Итого капитал.

ОТЧЕТ ОБ ИЗМЕНЕНИЯХ В КАПИТАЛЕ ЗА ГОД, ЗАКОНЧИВШИЙСЯ 31 ДЕКАБРЯ 2017 ГОДА

Table with 7 columns: Примечание, 2017 год, 2016 год. Rows include income, expenses, and profit.

ОТЧЕТ О ФИНАНСОВОМ ПОЛОЖЕНИИ ПО СОСТОЯНИЮ НА 31 ДЕКАБРЯ 2017 ГОДА

Table with 5 columns: Включен белорусский рубль, Примечание, 2017 год, 2016 год, 2016 год. Rows include assets, liabilities, and equity.

ОТЧЕТ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ ЗА ГОД, ЗАКОНЧИВШИЙСЯ 31 ДЕКАБРЯ 2017 ГОДА

Table with 5 columns: Примечание, 2017 год, 2016 год. Rows include income, expenses, and profit.

ОТЧЕТ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ ЗА ГОД, ЗАКОНЧИВШИЙСЯ 31 ДЕКАБРЯ 2017 ГОДА

Table with 5 columns: Примечание, 2017 год, 2016 год. Rows include income, expenses, and profit.

АУДИТОРСКОЕ ЗАКЛЮЧЕНИЕ ПО ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ

Акционерное, Наблюдательное совету, Аудиторскому комитету...
Наименование: Закрытое акционерное общество «Центер Банк» (сокращенное наименование банка – ЗАО «Центер Банк»)

Основа для выражения аудиторского мнения

Мы провели аудит финансовой отчетности ЗАО «Центер Банк» (далее – «Банк»), состоящей из:
Отчета о финансовом положении по состоянию на 31 декабря 2017 года;

Ключевой вопрос аудита

Определение достаточности величины резерва под обеспечение кредитов, предоставляемых клиентам, является ключевым вопросом аудита...
Мы провели аудит финансовой отчетности ЗАО «Центер Банк» (далее – «Банк»), состоящей из:

Прочие вопросы

Аудиторской отчетности ЗАО «Центер Банк» за год, закончившийся 31 декабря 2016 года, мы провели другой аудит аудиторской организации, которая выразила неадекватированное аудиторское мнение о достоверности в аудиторском заключении от 16 июня 2017.

Издешение о проведении 23 июля 2018 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Белметалл»

Продать торгов:
1. Открытый лот № 1 (инв. № в ЕПРН 110С-82149, площадь – 8916,3 кв. м), магазин автозащиты (инв. № в ЕПРН 110С-80902, площадь – 96,8 кв. м);
2. Торги проводятся в соответствии со ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества ОАО «БЕЛМЕТАЛЛ», утвержденным организатором торгов.

Обязанности аудируемого лица по подготовке финансовой отчетности

Руководство аудируемого лица несет ответственность за подготовку и достоверное представление финансовой отчетности в соответствии с требованиями Международных стандартов финансовой отчетности...

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита финансовой отчетности

Наша цель состоит в получении разумной уверенности в том, что финансовая отчетность аудируемого лица не содержит существенных искажений вследствие ошибок и (или) недобросовестности, и в составлении аудиторского заключения, включающего выразительное суждение о достоверности финансовой отчетности аудируемого лица...

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита финансовой отчетности

Наша цель состоит в получении разумной уверенности в том, что финансовая отчетность аудируемого лица не содержит существенных искажений вследствие ошибок и (или) недобросовестности, и в составлении аудиторского заключения, включающего выразительное суждение о достоверности финансовой отчетности аудируемого лица...

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита финансовой отчетности

Наша цель состоит в получении разумной уверенности в том, что финансовая отчетность аудируемого лица не содержит существенных искажений вследствие ошибок и (или) недобросовестности, и в составлении аудиторского заключения, включающего выразительное суждение о достоверности финансовой отчетности аудируемого лица...

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита финансовой отчетности

Наша цель состоит в получении разумной уверенности в том, что финансовая отчетность аудируемого лица не содержит существенных искажений вследствие ошибок и (или) недобросовестности, и в составлении аудиторского заключения, включающего выразительное суждение о достоверности финансовой отчетности аудируемого лица...

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита финансовой отчетности

Наша цель состоит в получении разумной уверенности в том, что финансовая отчетность аудируемого лица не содержит существенных искажений вследствие ошибок и (или) недобросовестности, и в составлении аудиторского заключения, включающего выразительное суждение о достоверности финансовой отчетности аудируемого лица...

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита финансовой отчетности

Наша цель состоит в получении разумной уверенности в том, что финансовая отчетность аудируемого лица не содержит существенных искажений вследствие ошибок и (или) недобросовестности, и в составлении аудиторского заключения, включающего выразительное суждение о достоверности финансовой отчетности аудируемого лица...

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита финансовой отчетности

Наша цель состоит в получении разумной уверенности в том, что финансовая отчетность аудируемого лица не содержит существенных искажений вследствие ошибок и (или) недобросовестности, и в составлении аудиторского заключения, включающего выразительное суждение о достоверности финансовой отчетности аудируемого лица...

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита финансовой отчетности

Наша цель состоит в получении разумной уверенности в том, что финансовая отчетность аудируемого лица не содержит существенных искажений вследствие ошибок и (или) недобросовестности, и в составлении аудиторского заключения, включающего выразительное суждение о достоверности финансовой отчетности аудируемого лица...

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита финансовой отчетности

Наша цель состоит в получении разумной уверенности в том, что финансовая отчетность аудируемого лица не содержит существенных искажений вследствие ошибок и (или) недобросовестности, и в составлении аудиторского заключения, включающего выразительное суждение о достоверности финансовой отчетности аудируемого лица...

Обязанности аудиторской организации по проведению аудита финансовой отчетности

Наша цель состоит в получении разумной уверенности в том, что финансовая отчетность аудируемого лица не содержит существенных искажений вследствие ошибок и (или) недобросовестности, и в составлении аудиторского заключения, включающего выразительное суждение о достоверности финансовой отчетности аудируемого лица...

ОАО «Гомельоблремля» филиал «Эксперт-Ультра» (организатор аукциона) извещает о проведении 23 июля 2018 г. в 10.00 в городе Гомеле по улице Газарина, 20 открытого повторного аукциона по продаже имущества, включая, арестованного или обращенного в доход государства

Table with 5 columns: № лота, Наименование объекта, Уполномоченный орган, Начальная цена, сумма начисленных процентов. Rows 1-3.

ОАО «Гомельоблремля» филиал «Эксперт-Ультра» (организатор аукциона) извещает о проведении 23 июля 2018 г. в 10.00 в городе Гомеле по улице Газарина, 20 открытого повторного аукциона по продаже имущества, включая, арестованного или обращенного в доход государства

Table with 5 columns: № лота, Наименование объекта, Уполномоченный орган, Начальная цена, сумма начисленных процентов. Rows 4-6.

ОАО «Гомельоблремля» филиал «Эксперт-Ультра» (организатор аукциона) извещает о проведении 23 июля 2018 г. в 10.00 в городе Гомеле по улице Газарина, 20 открытого повторного аукциона по продаже имущества, включая, арестованного или обращенного в доход государства

Table with 5 columns: № лота, Наименование объекта, Уполномоченный орган, Начальная цена, сумма начисленных процентов. Rows 7-9.

ОАО «Гомельоблремля» филиал «Эксперт-Ультра» (организатор аукциона) извещает о проведении 23 июля 2018 г. в 10.00 в городе Гомеле по улице Газарина, 20 открытого повторного аукциона по продаже имущества, включая, арестованного или обращенного в доход государства

Table with 5 columns: № лота, Наименование объекта, Уполномоченный орган, Начальная цена, сумма начисленных процентов. Rows 10-12.

ОАО «Гомельоблремля» филиал «Эксперт-Ультра» (организатор аукциона) извещает о проведении 23 июля 2018 г. в 10.00 в городе Гомеле по улице Газарина, 20 открытого повторного аукциона по продаже имущества, включая, арестованного или обращенного в доход государства

Table with 5 columns: № лота, Наименование объекта, Уполномоченный орган, Начальная цена, сумма начисленных процентов. Rows 13-15.

ОАО «Гомельоблремля» филиал «Эксперт-Ультра» (организатор аукциона) извещает о проведении 23 июля 2018 г. в 10.00 в городе Гомеле по улице Газарина, 20 открытого повторного аукциона по продаже имущества, включая, арестованного или обращенного в доход государства

Table with 5 columns: № лота, Наименование объекта, Уполномоченный орган, Начальная цена, сумма начисленных процентов. Rows 16-18.

ОАО «Гомельоблремля» филиал «Эксперт-Ультра» (организатор аукциона) извещает о проведении 23 июля 2018 г. в 10.00 в городе Гомеле по улице Газарина, 20 открытого повторного аукциона по продаже имущества, включая, арестованного или обращенного в доход государства

Table with 5 columns: № лота, Наименование объекта, Уполномоченный орган, Начальная цена, сумма начисленных процентов. Rows 19-21.

Кульмінацыя блізка

Сёння пройдзе першы паўфінальны матч

RUSSIA 2018 У Санкт-Пецярбургу зборная Францыі сустрэнецца з бельгійцамі, якія да гэтага выйлі з гульні фарвартаў мундзіяло — зборную Бразілі. Чакаецца, што на матч прыйдзе прэм'ер-міністр Бельгі Шарль Мішэль. «Я з неадрапинена чакаю гэтай надзвычай умяцэльнай для федэратыўнага духу падзеі, бо футбол — сапраўды від спорту, які аб'ядноўвае. З прэзідэнтам Макронам у мяне даверныя і дружэлюбныя адносіны, нас аб'ядноўваюць агігунаеўрапейскія палітнікі. Цяпер мы ўбачымся ў Санкт-Пецярбургу», — сказаў Шарль Мішэль.

Футбалісты зборнай Бельгі на гэтым чэмпіянаце выступаюць больш ярка за сённяшніх сапернікаў. Нагадаем, у сваёй групе С яны па чарзе абыгралі Панаму (3:0), Туніс (5:2) і Англію (1:0), выйшаўшы ў плей-оф з першага месца. Зборная Францыі пачала шлях на чэмпіянаце свайго з групы С, дзе гуляла разам з камандамі Аўстраліі, Перу і Даніі. Абыграўшы аўстралійцаў (2:1) і перамагчы (1:0), французы забяспечылі сабе месца ў плей-оф, таму ў гульні з датчанамі (0:0) змаглі трохі расслабіцца. У чвэрцьфінале французы таксама даволі ўпэўнена разабраліся з Уругваем (2:0), які гуляў без Эдзінака Кавані.

Афішэ другога паўфіналу Англія — Харватыя. Сустрэча адбудзецца на гапоўным стадыёне ў Маскве заўтра, 11 ліпеня. Зборная Харватыі ўпершыню з 1998 года і другі раз у сваёй гісторыі здолела прайсці ў паўфінал чэмпіянату свету. Зборная Англіі выйшла ў паўфінал сусветнага першынства таксама ўпершыню з 1990 года і зараз можа другі раз у сваёй гісторыі гуляць у фінале.

Пераможцы гэтых матчаў 15 ліпеня на полі маскоўскага стадыёна «Лужнікі» сустрэнуцца ў гапоўным падымку за Кубак свету, няўданыя паўфінальных баталі 14 ліпеня ў Санкт-Пецярбургу разыграюць «бронзу» сусветнага першынства.

Спорт-тайм

Медальны плён

У традыцыйным шотландскім спартыўным аглядзе «Зарды» расказваем пра поспехі беларускіх атлетаў на міжнародных спаборніцтвах.

1. Уладзіслаў Ганчароў атрымаў перамогу на этапе Кубка свету — 50th Nissem Cup па скачках на батuce ў швейцарскай Арозе. У фінальным вышпленні алімпійскі чэмпіён Рыа-дэ-Жанейра атрымаў ад суддзяў 60,765 балаў. Беларусь апыраўдзіў Дзмітрый Ушакова з Расіі — 59,940 і японца Дзікі Кішы — 59,680.

У спаборніцтвых сярэд жанчын Сусанна Карасюк з Расіі заняла першае месца, беларуска Ганна Ганчарова стала другой.

У онкраных скачках беларускія дзуты не змаглі памагашца за медаль. Адзначым, што на гэтым этапе Кубка свету прыняў удзел 91 спартсмен.

2. Александра Сасноўіч упершыню ў кар'еры выйшла ў 1/8 фіналу Уімблдонаскага турніру, яна перамагла прадставіцю Аўстраліі Дар'ю Гаўрылаву 6:3, 6:1. Нагадаем, на старце трэцяга ў сезоне турніры серыі «Вялікага шлема» беларуска перамагла сёму ракетку планеты двухразоваю пераможку Уімблдона чашку Пэтру Кітайва, а затым была мацнейшай за амерыканку Тэйлар Фітцсэнд.

Учора ў матчы за выхад у чвэрцьфінал Алксандра Сасноўіч сустрэлася з латвійскай тэністкай Аленай Астапенка і пацярпела паражэнне 6:7, 0:6.

3. Беларусь заваявала залаты і бронзавыя медалі на маладзёжным (U-21) Кубку свету па каратэ ў харвацкім Умагу. Пераможку спаборніцтваў у вагавой катэгорыі да 75 кг у кулмста страві Іван Корабав. У вазе да 84 кг «бронзу» заваяваў Александр Курган. У агульнакамандным заліку наша зборная заняла 12-е месца сярод 68 краін.

Адзначым, што на II Еўрапейскіх гульнях у Мінску прадставіцні каратэ разгарэць 12 камплектаў узнагарод (паважыць — мужчыны і жанчыны). Уздольнікам турніру прадставіць шанец заваяваць зойгнявыя ачкі, неабходныя для кваліфікацыі на летнія Алімпійскія гульні 2020 года ў Токіа.

4. Настася Шкурдай заваявала два залатныя медалі на юніёрскім чэмпіянаце Еўропы (U-18) па плаванні ў Хельсінкі. На сваёй кароннай дыстанцыі 50 м батэрфліем брастаўчанка перамагла з вынікам 26,44 сек. Найлепшай яна таксама стала ў залпыне на 100 м батэрфліем, падзяліўшы першае месца на яе дасталі з брытанкай Эмілі Лардз.

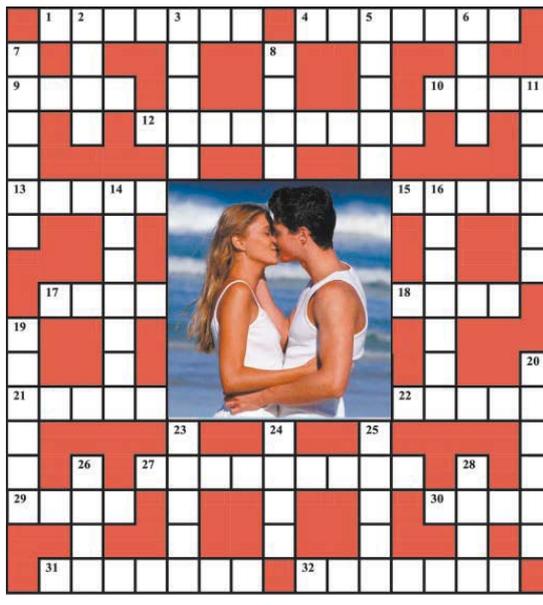
Усюю ў спаборніцтвых беларускія каманды на чэмпіянаце Еўропы дзве залатныя ўзнагароды і восьмае месца ў заліку.

5. Згуляны матчы 15-га тура чэмпіянату краіны па футболе ў элітнім дывізіёне. БАТ з перамогай — Тарпеда-БелАЗ — 2:1, «Мінск» і «Шахцёр» не змаглі вывясць пераможы — 0:0, «Дынама-Мінск» з мінімальным лікам аказалася мацнейшым за «Тарпеда» — 1:0, «Дынама-Брэст» з такімі ж лічбамі на табло адолеў «Нёман» — 1:0, а «Віцебск» перайграў «Гомель» — 1:0. «Смялявічы» і «Трамень» завяршылі сустрэчу з лікам — 1:1, «Слуцк» быў мацнейшым за «Гарадзею» — 1:0.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ

«Цалаваў Алёну Янка над вадой»

ПА ГАРЫЗАНТАЛІ:
1. «... — гэта пацалунка над душой». М. Антрым.
4. Зубны ўрач (разм.). 100 гадоў таму, у Англіі, чалавек гэтай прафесіі прапанаваў адзначэнне гэтае пацалунка; сёння дзень свята адзначаецца ў 60 краінах свету.
9. Драпежная жывёліна.
10. «... — гэта цуд ператварэння пацалунка з задавальнення ў абавязак». Х. Роўленд.
12. «Ой, пінажак, мой пінажак, // Параваня плечы, // Чым такія... // Лелей спаць на плечы». Прылеўка.
13. «Ты не поп, ты не дзак, // Не цялуй мяне так, // Нахай мяне пацалуе // Маладзёжны...» Прылеўка.
15. Трава, што вырасла ў той жа год на месцы стогадзіны. 17. Кароль французскага адначасна заўважыў за жак, а бабу за... (прык.). 18. Любоў і лад — не патрэбны і... (прык.). 21. «... пацалунка можа разбурыць усе жыццё». О. Уайльд.
22. Вырабы са знодагнага шеста. 27. «Чароўная... // На кучыні слез». // Адыні мяне пацалуе, // А чатыры мле». Прылеўка.
29. 3 песняю і... лясной воз вазе (прык.). 30. «Як у вас, так і ў нас: // Сярод хаты... // Дзед сабу цалаваў, // Аж губымі плямаў». Прылеўка.
31. Жыццё — ... з вшымі (англійская прык.). 32. «Вецер вев, павявае, // ... хістаюцца... // Прыдыме мілы, пацалуе — // Губкіці зліпаюцца». Прылеўка.

лены рэкорд абсалютнага пацалунку, які доўжыўся 58 гадоў. 19. Невялікая сажалка.
20. «Пацалунка — найлепшы спосаб спыніць... жаночага красамоўста». М. Ларні.
23. «Цабе прытулю — // Вачору згатулю, // Румянчы — // Сто раз пацалулю». З беларускай народнай песні «У полі бараво». 24. На маладых белы... трымаецца (прык.). 25. Духонія і культурныя каштоўнасці. 26. «Суплыніць геды пад вярхоў густой, // Цілаваў Алёну, — над вадою». 3 песні «Ручкі» (сл. В. Вярбы, муз. М. Пітэрнін). 28. Слова-вяселі, якое ўжываецца гукарапейналіямі для абазначэння адрывістага гукі пры пацалунку.

Склаў Лявон ЦЕШЭЦ.

ПРАВЕРАЕ КЛІМ ЛАСКА.

Даты Падзеі Людзі

10 ЛІПЕНЯ

1560 год — дата нараджэння Саламона Рынскага, беларускага паэта-лаініста, вучонага-фалькларыста, філосафа і этнографа. У вераванай форме апісваў ваенныя паходы, таксама займаўся перакладамі. Асноўным кірункам у творчасці быў даследаванні ў галіне гісторыі старажытэрэўскай пазіі. Шырока вяды літаратуры, міфалогіі і моў дазвалялі яму весці даследчыя работы. Ён лічыў, што неабходна вывучаць розныя мовы свету як неад'емную частку чалавечай культуры, бо ў кожнай абалонцы захоўваюцца вытокі народнай мудрасці. Памёр у 1625 годзе.

1808 год — нарадзіўся (Рэчыцкі павет Мінскай губерні) Мікалай Феліксавіч Ястробскі, беларускі і расійскі інжынер-будавнік, механік, прафесар. Правадзіў навуковыя даследаванні па дынаміцы машын, суарупіленні і трываласці матэрыялаў, будавнічай механіцы. У 1847—1861 гадах — начальнік аддзялення Магілёўскай акругі шляхоў зносу. Пад яго кіраўніцтвам пабудаваны дарогі Магілёў — Кіеў, Магілёў — Бабруйск, Магілёў — Дубук, распрацаваны праект мастоў цераз рэкі Дняпро ў Магілёве і Заходняя Дзвіна ў Віцебску. Ляўрат Дзмідзювіч прэміі (1839). Памёр у 1874 годзе.

1912 год — нарадзіўся (вёска Каласаўшчына, цяпер у Капыльскім раёне) Сяргей Астрыжкі, беларускі паэт. Працаваў літаратурным рэдактарам у Беларускай НДІ прафсаюзаў, з 1932 года — у Камітэі па складанні слоўнікаў Інстытута мовы, літаратуры і мастацтва АН Беларусі. Аўтар рамантычнай паэмы «Смаргады кроз». У 1933 м арыштаваны і пасланы ў Сявядольскую вобласць. Там у 1937 годзе зноў арыштаваны і расстраляны. Разбітаваны ў 1956 годзе.

1834 год — нарадзіўся Ян Неруда (1834-1891), чэшскі пісьменнік, паэт і журналіст, найбуйнейшы ў Чэхіі прадставіцні крытычнага рэалізму.

1873 год — нарадзіўся Уладзімір Дзмітрэвіч Бонч-Бруевіч, рэвалюцыйны, савецкі дзяржаўні і партыйны дзея, гісторык, этнограф, мастацтвазнавец, доктар гістарычных навук. Выходзіць з двара Магілёўскай губерні. У 1905—1907 гадах працаваў у большаўскай газеце. Падчас Кастрычніцкага ўзружэння паўстання быў камандантам раёна Смольны — Таўрычаскай палат і членам Камітэта па барацьбе з контррэвалюцыяй і сабатажам. Пасля 1917 года займаў пасаду кіруючых спраў. Аўтар прац па гісторыі рэвалюцыйнага руху ў Расіі, гісторыі ролі і атамі, літаратуры і этнаграфіі. Памёр у 1955 годзе.

1878 год — у матчы англійскіх клубаў «Нотынгем Форэст» — «Шэфілд» ўпершыню прагучаў свісток арбітра для навадзнення парадку на полі. Да таго моманту судзілі знаходзіліся на трыбуне і ўмешваліся ў гульні толькі ў асабліва спрэчых момантах.

1918 год — пяты Усерасійскі з'езд Саветаў прыняў Канстытуцыю РСФСР — першую канстытуцыю савецкай дзяржавы.

1955 год — 111 сувесна вядомых вучоных, у тым ліку А. Эйнштэйн, Ф. Жалю-Курзі, Б. Раён, падпісалі аздэсу за разабрэнне, лаіярэджанне тэрмаядзернай вайны і навуковае супраціўленне («Маніфэст Эйнштэйна — Расела»), які паклаў пачатак Пагуашскаму руху вучоных. 7—11 ліпеня 1957 года ў Канадзе адбылася першая Пагуашская канферэнцыя.

Замор'е ДЗЕ НЕ ЛЮБЯЦЬ ТУРЫСТАЎ

Анлайн-сэрвіс пошукі авіябілетаў Avialases склаў спіс краінаў, дзе падарожнікам не радыя з-за «авертурызму» (тэрмін, які азначае празмерную колькасць турыстаў у адноснах да мясцовага насельніцтва).

Першым месцам, дзе не чакаю падарожнікаў, спецыялісты назвалі італьянскі горад Венецыя. У 2017 годзе на 633 тысячы жыхароў прыйшлося 53 мільёна турыстаў і ўлады горада ўвайду штрафы

3 музея скралі смяротны яд

Бутэлькі са смяротным ядам скралі з музея ў Галандыі, адмацляе N1 Times.

Выкрадзены яд, спрашаваны ў чорны кубік, знаходзіўся ў бутэльцы ўнутры сейфа. На бутэльцы была старадзінная злітка з надпісам «мурар» — Ці было нешта шчыс скардзена з музея, пакуль невядома. «Мы працягваем расследаванне. У першую чаргу хочам знайсці яд», — адзначыў прадставіцні паліцыі.

Курар — агульная назва некалькіх відаў яду расліннага паходжання. Ён аказвае на арганізм паралітычнае дзеянне, а прымяненне знаедаў цяг адваротна да смерці ад дадушша. Каронныя плямёны Паўднёвай Амерыкі выкарыстоўвалі падобнае рэчыва падчас палівання, змаваючы ён наканечні ствалаў. У Нідэрландах яго ўжываюць у якасці рэлаксантаў пры правядзенні зўтанані.

105-гадовая амерыканка захапалася вечарынкамі і алкаголем

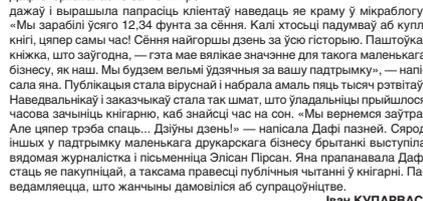
Жыхарка ЗША, якая нядаўна адсвяткавала свае 105-годдзе, раскрыла сакрэт даўгалецтва. Ён заключаецца ў любові да жыцця і адсутнасці ўспялкіх абмежаванняў, паведамляе выданне 9Picks.

Хелен Граньэ з мястэчка Палм-Харбар, штат Фларыда, прызналася, што не планавала праціць так доўга.

Хочаш разбагацець? Пажалься ў інтэрнце!

Уладальніца кніжнай крамы Imagined Things у брытанскім горадзе Харэгейт пакардзіла ў афіцыйным Twitter-акаўнце сваёй крамы на маленькую вярчучку. Публікацыя стала віруснай, а колькасць кліентаў імкліва павялічылася.

Гаспадыня кірагіні Джорджыя Дафі знерэвалася з-за нізкіх продажы і вырашыла папрасіць кліентаў навадзец яе краму ў мікраблог. «Мы заробілі ўсюю 12,34 фунта за сёння. Калі хтосьці падмаваў аб куліні кніжкі, цяпер самы час Сёння найгоршы дзень за ўсю гісторыю. Паштоўка, кніжка, што заўгодна. — Гэта мае вялікае значэнне для такога маленькага бізнесу, які нашы. Мы будзем вельмі ўдзячныя за вашу падтрымку», — напісала яна. Публікацыя стала віруснай і набрала амаль пачты тысяч рэагентаў. Навядальніцкі і заказчыцкі стала так шмат, што уладальніцы прышліся часова зрыньці кнігарню, каб знайсці час на сон. «Мы вернемся заўтра! Іна цяпер трэба спаць». Дзіўны дзень! — напісала Дафі пазней. Сярод іншых у падтрымку маленькага дукарскага бізнесу брытанкі выступілі вядомыя журналістка і пісьменніца Элісан Пірсан. Яна прапанавала Дафі стаць яе пакупніцай, а таксама паведаць публіцы чытанні ў кірагіні. Паведамляецца, што жанчыны дамовіліся аб супраціўленні.

Іван КУПАРВАС.

СЕННЯ

Месяц

Апошняя квадра 6 ліпеня. Месяц у сузор'і Білізнят.

Сонца	Усход	Захад	Даржэнне
Мінск	— 4:51	21:39	16:48
Віцебск	— 4:32	21:36	17:04
Магілёў	— 4:40	21:29	16:49
Гомель	— 4:46	21:17	16:31
Гродна	— 5:07	21:52	16:45
Брэст	— 5:17	21:44	16:27

Імяніны

Пр. Іааннін, Марціян, К. Амельі, Антона, Віталія, Філіпа.

ЗАЎТРА

Геамагнітная ўзрушэнні

Абазначэнні:

- нізкая прыямнагых геамагнітных узрушэнняў
- невышкі геамагнітных узрушэнняў
- слабкая геамагнітная буря

ВІЦЕБСК 750мм рт.ст. +14...+18°C +23...+25°C	МІНСК 743мм рт.ст. +15...+17°C +23...+25°C	МАГІЛЁЎ 746мм рт.ст. +14...+18°C +23...+25°C
ГРОДНА 751мм рт.ст. +15...+17°C +24...+26°C	БРЭСТ 748мм рт.ст. +17...+19°C +27...+29°C	ГОМЕЛЬ 749мм рт.ст. +14...+16°C +24...+26°C

...у суседзях

ВАРШАВА +27...+29°C	КІЕЎ +25...+27°C	РЫГА +23...+25°C
ВІЛЬНЮС +21...+25°C	МАСКВА +21...+23°C	САНКТАПЕТРАБУРГ +21...+23°C

УСМІХНЕМСЯ

Са школьнага жыцця. У Машы пачалі расці грудзі, а ў Лёны не. А былі ж найлепшымі сяброўкамі...

На курорце. Вы мне падманулі. Аказваецца, тут да мора 10 кіламетраў! — Гэта адліў...

Так, я абіраю кахаць цябе вечно, але ж не беспачынальна. — Люблю разгадваць крыжаванкі. Яшчэ б за гэта і грошы пацілі. — Дык ідзі ў ашоўнікі.

http://www.vzlyada.by; e-mail: info@vzlyada.by; (для заручак): zvarot@vzlyada.by

Аўтары агульнавядомых матэрыялаў інсую адзначаны за лабор і дакладнасць дадзенай інфармацыі. Рэдакцыя не адказвае за змест іраваў адрас і публікуе адказваючыя ім палімы. Перадрук матэрыялаў, агульнавядомых у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гільям звышкі, носяць рэкламны характар.

Гэтая адрасаваная ў Рэспубліканскім унітарным праграмаванні «Звяздзіца». «Беларусы Дом друку» — П.П. № 02330106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тираж 2008 экз. Нядзеля 63250. Сак. № 2558. Ці 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12. Нумар папіданы ў 19.30 9 ліпеня 2018 года.